Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry **www.sakl.fi**
Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf **sakl@sakl.fi**

Lapinjärvi 2.6.2017

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Viite E 42 /2017 Vp.

Lausunto: Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) suositukset vuoden 2018 TAC:sta Itämeren kalakannoille (E-kirje)

Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL) toteaa lausuntonaan seuraavaa, jo aikaisemmin 1.6 EU17 kalastusjaostossa lausutun.

Yleistä

Kun kalataloushallinto ja poliitikot ovat nykyisessä järjestelmässä siirtäneet kiintiöiden asettamista koskevan tosiasiallisen päätöksenteon suurimmaksi osaksi tutkijayhteisölle, ja toisaalta kalastuselinkeinon vaikutusmahdollisuudet kiintiöiden asettamiseen ovat minimaaliset, olisi kanta-arvioiden laadun kehittämiseen ja parantamiseen jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota. Elinkeinon toimintaedellytykset perustuvat tähän. Kiintiösuosituksissa ja myös kiintiöiden asettamisessa kiinnitetään kestävyyden osalta huomiota ainoastaan biologisiin tekijöihin kun taas kalastuselinkeinon taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys jäävät kokonaan huomioimatta. Pidämme myös valitettavana, että luottamukseen perustuva yhteistyö ja informaation jakaminen on niin vähäistä, jopa olematonta, kalantutkimuksen ja elinkeinon välillä.

Kanta

Liitto tukee EU17 kalastusjaoston käsiteltyä valtioneuvoston kantaa alla olevin huomautuksin ja painotuksin.

Kanta-arvioiden osalta toteamme erityisesti:

<u>Lohi</u>

Tilanne on kaupallisen kalastuksen ja yksittäisen kalastajan kannalta täysin toivoton lohikiintiöitä koskevassa päätöksenteossa. Vaikka lohikannoissa etenkin pohjoisilla merialueilla jo pitkään on nähty positiivista kehitystä, tämä ei mitenkään näy kaupallisen kalastuksen kiintiöissä. Tämän vuoden arviossa raportoimattoman ja väärinraportoidun osuus on jostain syystä enemmän kuin kaksinkertaistunut. Arvion oikeellisuus olisi tutkittava perusteellisesti.

On myös kyseenalaistettava tapa, jolla tietyllä prosenttiosuudella vähennetään raportoimattomat ja väärinraportoidut lohet kaupallisen kalastuksen kalastusmahdollisuuksista. Kalastusmahdollisuuksien lisääntyessä kannan myönteisen kehityksen johdosta, myös raportoimattomien ja väärinraportoitujen kappalemäärät tällöin nousevat. Laskentatapa ei huomioi, että kiintiö kasvaessa myös houkutus olla raportoimatta laskee.

Jos ICES:n arvio raportoimattomasta ja väärinraportoidun saaliin osuudesta pitää paikkaansa, on **EU:n valvontajärjestelmä epäonnistunut täysin ja siihen kaadetut mittavat EU-varat ovat olleet rahan haaskausta**. On täysin kohtuutonta, että yksittäinen kalastaja Suomessa jää tämän maksumieheksi kokonaiskiintiön pienentymisen vuoksi.

Lohikantojen TAC:t on asetettava vähintään tämän vuoden tasolle.

Silakka ja kilohaili

Pohjanlahden silakkakanta-arvio herättää kysymyksiä. Neuvonannossa on yhdistetty Selkämeren ja Perämeren aikaisemmat silakkakannat, suoritetut kaikuluotainmittaukset ovat antaneet uuden tuloksen ja kannan Fmsy vaihteluväliä on muutettu ja se poikkeaa silakan monivuotisessa hoitosuunnitelmassa olevasta. ICES antaa tämän perusteella arvion, joka pudottaa Pohjanlahden silakkakannan kiintiötä merkittävästi.

Näin suuret vuosittaiset kiintiövaihtelut ovat elinkeinon kannalta hyvin ongelmallisia. Vuosittainen vaihtelu tulisi pitää kohtuullisella tasolla (+/- 15 %).

Taloudelliset vaikutukset

Perustelumuistion arviot taloudellisista vaikutuksista ovat oikeansuuntaisia.

Toimijakohtaisen kiintiöjärjestelmään siirtyminen silakan, kilohailin ja lohen osalta tarkoittaa myös, että vuosittaiset kiintiövaihtelut kohtelevat eri kalastajia eri tavoin.

On todennäköistä, että jos Pohjanlahden silakkakiintiö alenee ehdotuksen mukaisesti, etenkin elintarvikesilakan saatavuus voi vaikeutua.

Lohen osalta maa- ja metsätalousministeriö kuitenkin kaunistelee todellista tilannetta. Pieni lohikiintiö ja aikasäätely rajoittavat monilajikalastukseen perustuvaa rannikkokalastuksen toimintaa ja kehittymistä, etenkin jos lohen nousu ajoittuu sopivien sääolojen vallitessa rajoitusajalle. Ministeriön toteamus ”säilyminen suunnilleen nykytasollaan”, eli tilanteen säilyminen edelleen surkeana, ei elinkeinon näkökulmasta mitenkään ole hyvä ja tavoiteltava tilanne.

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry

Kim Jordas
toimitusjohtaja